

Leeuwarden, 11 april 2019

RECROON en HISWA, de samenwerkende branches in de vrijetijdsindustrie feliciteren u van harte met uw benoeming tot lid van Provinciale Staten van onze prachtige en dynamische Provincie Fryslân. Wij wensen u bij voorbaat veel succes en uiteraard plezier bij uw belangrijke werk.

Wij werken graag samen met u verder aan de gastvrijheidssector in Fryslân. Onze organisaties vertegenwoordigen circa 80% van de toeristische omzet voor bedrijven in de watersport, jachtbouw, horeca, attractieparken, logiesverstrekkers, groepsaccommodaties en buitensportbedrijven. Binnen deze bedrijfspgroepen wordt intensief tussen ondernemers samengewerkt en staan we met elkaar aan de wieg van vele innovaties.

Met meer dan een jaarlijkse omzet van één miljard euro en goed voor bijna 8% van alle banen in Fryslân, is de vrijetijdseconomie van wezenlijk belang in Fryslân. In sommige gemeenten zorgt de sector zelfs voor meer dan de helft van alle banen! Daarnaast is de verwachting dat het internationaal toerisme in 2030 met maar liefst 50% zal toenemen.

Om deze aanstaande groei duurzaam in te vullen, geven wij u en uw collega's in de Provinciale Staten van Fryslân bij de start van een nieuwe en ongetwijfeld uitdagende bestuursperiode graag de volgende beleidsprioriteiten mee:

Prioriteiten voor 2019 - 2022

1. Een mooie omgeving is het visitekaartje van het recreatiebedrijf

Zorg als provincie voor regie bij grootschalige ingrepen in het landschap en houd bij voorbaat rekening met de effecten op de toeristische sector. Denk hierbij aan windmolenparken, zonneparken, lelieteelt en laagvliegroutes. Het huidige RO-beleid is hierin niet toereikend, deels omdat het Rijk op grotere plannen de regie heeft. Daarom pleiten we voor het instellen van een maatschappelijke kosten baten analyse waarbij de provincie een ruimtelijke kwaliteitstoets opneemt.

2. Kies bij verduurzaming voor eigen ondernemers en inwoners

RECROON en HISWA zijn voorstander van duurzame energie en wil graag samen met de provincie haar steentje bijdragen voor zover dat in haar vermogen ligt. Om rekening te houden met ruimtelijke kwaliteiten geven wij de voorkeur aan verduurzamingsmogelijkheden voor particulieren en ondernemers door bijvoorbeeld zonnecellen op daken en verbeterde vormen van isolatie te stimuleren. Dit is wellicht wat duurder maar beter voor het landschap wanneer je kiest voor grootschalige wind- en zonneparken die veel ruimte in beslag gaan nemen en waarmee je slechts enkele investeerders stimuleert.

3. Betrouwbare statistische data

Om een nog beter beeld te krijgen van de toeristische ontwikkelingen in Friesland pleiten we er voor om, net als in Drenthe, een tweejaarlijkse analyse te doen die op gemeentelijk niveau weergeeft wat de toeristische status is (Ecorys rapportage). Het cbs houdt steekproeven die veel minder betrouwbaar zijn en mede daardoor grote schommelingen laten zien.

4. Sluis Kornwerderzand

Voor de superjachtbouw en grote scheepsbouw wordt al bijna 10 jaar gesproken over de verbreding van de sluis bij Kornwerderzand. We begrijpen dat het een grootschalig project is en ook Friesland zich enorm heeft ingespannen, maar het bedrijfsleven begint zich wel af te vragen wanneer nu eindelijk eens een beslissing wordt genomen.

5 Hoogwaardige evenementen en aankleding van het landschap

Nu we het culturele jaar achter de rug hebben, kijken we als sector positief terug op dit belevingsfeest. Nieuwe evenementen zijn van groot belang voor toeristisch Friesland. Daarbij is een goede spreiding over de gehele provincie van belang en van hoogwaardige kwaliteit die ook van meerwaarde is voor toerisme. Dus beter een gering aantal van hoge kwaliteit met internationale uitstraling dan veel van dertien in een dozijn. Op dit moment ontbreekt ons echter het inzicht wanneer wat/waar georganiseerd gaat worden en kunnen ondernemers dit niet mee nemen in hun eigen (online) marketing. Waar we zeer positief over zijn is het project Sense of Place. In onze optiek zou dit verbreed kunnen worden over heel Friesland.

Wij zien uit naar een goede samenwerking en tot ziens!

Namens RECRON en HISWA:

drs. Petra Ellens, regiomanager RECRON Groningen, Friesland, Drenthe, ellens@recron.nl,
tel: 06-53328501

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Petra Ellens".

drs. Jan Ybema, regiomanager HISWA Noord , j.ybema@hiswa.nl, tel: 06-53836455

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Jan Ybema".